

167.
POLITIKA, br. 18617, 3 avgust 1965, godina LXI

KUĆA MNOGIH UMETNOSTI

Muzej savremene umetnosti dobija novu zgradu čiji je projekt poklon poljske vlade - Do sada priređeno 18 izložbi - Pikasova slika procenjena na 20 miliona

x

U Skoplju se rađa neobičan Muzej sastavljen od poklona. To je Muzej savremene umetnosti čiji je ceo fond eksponata dobiven od umetnika širom sveta. U onom trenutku kada je Skoplje još bilo obavijeno prašinom srušenih kuća, onda kad je u jutro 26 jula 1963, zemljotres za trenutak zaustavio život grada.

Već oktobra iste godine, kada se u Njujorku održavao kongres međunarodnog udruženja plastičnih umetnosti, učesnici skupa uputili su apel svim svojim članovima i umetnicima sveta da poklone Skoplju svoja dela i pomognu na taj način gradu koji je morao i želeo da se što pre vrati normalnom životu.

Naš Muzej se rodio spontano; sami umetnici su dali ideju za njegovo osnivanje, kaže direktor Muzeja Boris Petkovski. Pritekli su nam u pomoć svi grafičari na Bijenalu u Ljubljani, Udruženje likovnih umetnika Hrvatske, Petar Lubarda sa svojom kolekcijom od preko 20 slika, jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti. Sada već raspolažemo fondom od preko 50 slika, akvarela, gvaševa, grafike, crteža i skulptura umetnika iz Engleske, Amerike, Belgije, Bugarije, Nemačke, Grčke, Italije, Japana, Poljske, Finske, Francuske, Holandije, Čehoslovačke, Švajcarske, najzastupljenija su dela umetnika iz Italije, Francuske, Poljske i Jugoslavije.

./.

Presek savremenog francuskog likovnog stvaralaštva

- Kakvu fizionomiju će imati novi Muzej?

- Naša zbirka već u ovom trenutku ima svoju fizionomiju, jer obuhvata likovna dela Istoka i Zapada, što gotovo nijedan Muzej u svetu nema i ne poseduje. Pošto je to velika zbirka želimo da i dalje negujemo tu raznolikost dela sa svih meridijana, da naš Muzej bude veza između različitih kulturnih sredina i geografskih širina.

- Kako zamišljate dalji rad?

- Stalne izložbe bi morale da imaju širok, instruktiven karakter nastavio je Boris Petkovski, ali ni u kom slučaju da zanemaruju kulturne vrednosti. Dok bi povremene izložbe pratile pojedine pravce i procese u likovnoj umetnosti. To bi bile izložbe slikarskih tehnika, ili pravaca, retrospektivne izložbe ili stvaralaštvo samo jednog umetnika. Nacionalni Muzej u Parizu obećao je, da će nam kada dobijemo zgradu predati iz svog bogatog fundusa nekoliko kolekcija i to na nekoliko godina. Nadamo se da ćemo uskoro naći prikazati presek francuske savremene likovne umetnosti slične franžmane imaćemo sa Italijom i Engleskom.

- Koja dela smatrate najznačajnijim u vašem Muzeju?

- To je zaista teško reći. Sva imaju svoju vrednost. Bilo da se radi o čuvenim umetnicima, kao što je Pablo Pikaso, čija je slika "Glava žene" procenjena na preko 20 miliona dinara ili Hans Hartunt, Kalder, Mesažije, Bife, ili da se radi o delima koji upotpunuju viziju sveg ukupnog strujanja i potreba likovnih umetnosti u svetu danas - dela finskih umetnika, Italijana, Čehoslovaka, Bugara, Japanaca. Naša grafička zbirka na primer, jedna je od najboljih u Evropi.

Večeri poezije i muzike

- Čuli smo da pripremate i druge kulturne manifestacije u okviru Muzeja?

- Naš Muzej neće biti samo Muzej likovnih umetnosti, već u pravom smislu Muzej savremene umetnosti. Znači delatnost Muzeja obuhvatala bi i večeri poezije, predavanja o umetnosti, muzičke večeri, izložbe dela primenjenih umetnosti. Na jesen na primer, primićemo izložbu fotografija čuvenog francuskog umetnika Lisjena Ervea.

- Kada ćete dobiti zgradu i kako ste do sada izlagali?

- Iako nemamo svoje prostorije dosad smo pripremili 18 izložbi. U prvo vreme kuhinja moga stana bila je "glavni štab" Muzeja! Sada smo napredovali: imamo 2 prostorije: jednu u baraci, drugu u parku. ~~Snalazili~~ Snalazili smo se na razne načine: otvorili smo povodom "Susreta solidarnosti" u dvorani Sobraanja Makedonije, izložbu koja je širi izbor naše kolekcije. U oktobru ćemo dobiti dvoranu od ~~kxxxkxkx~~ oko 150 kvadranih metara. Iduće godine, nadamo se, počće da se gradi i naša sopstvena zgrada. Projekt, poklon poljske vlade, već se prprema u Varšavi. Ne zanemarujemo ni izdavačku delatnost. Do sad smo izdali dva biltena i jednu publikaciju. Postoje izglei da ćemo na inicijativu međunarodnog udruženja likovnih kritičara dobiti i mnoga štampana dela koja bi obogatili našu biblioteku.

Olga Bosnić